

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 25. september 2025 av Høyesterett i avdeling med

dommer Ingvald Falch
dommer Borgar Høgetveit Berg
dommer Thom Arne Hellerslia
dommer Eyvin Sivertsen
dommer Thomas Chr. Poulsen

HR-2025-1865-A, (sak nr. 25-027859SIV-HRET)

Anke over Borgarting lagmannsretts dom 23. desember 2024

Fair Group AS

(advokat Vidar Riksfjord – til prøve)

mot

Cerebus AS

(advokat Christian Fredrik Galtung)

S T E M M E G I V N I N G

- (1) Dommer **Hellerslia:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder gyldigheten av beslutninger truffet på generalforsamling i et aksjeselskap. Spørsmålet er om aksjeeiere var inhabile til å delta i avstemningene, jf. aksjeloven § 5-3 fjerde ledd.
- (3) Fair Group AS («selskapet») ble stiftet i 2017, med formål om å drive inkassovirksomhet. Selve virksomheten ble drevet i datterselskaper – et av dem sendte ut fakturaer for kunder og et annet håndterte inkassokrav.
- (4) Cerebus AS eier 25,04 prosent av aksjene i selskapet. Andre aksjeeiere er Bilforum AS med 25,04 prosent, Opes Gruppen AS med 23,11 prosent, Sia VHV Invest med 15,72 prosent og Chaa Holding AS med 3,7 prosent. Det er også to andre mindre aksjeeiere i selskapet.
- (5) Det oppsto etter hvert konflikter mellom aksjeeierne, i hovedsak mellom Cerebus og VHV Invest på den ene siden – som samlet har rundt 40 prosent av aksjene i selskapet – og de øvrige aksjeeierne på den andre.
- (6) I august 2023 solgte selskapet aksjene i datterselskapene som sto for driften – «innmaten» i selskapet – til et nystiftet selskap, som etter hvert fikk navnet Fair Group Nordic AS. Samtlige aksjer i det nystiftede selskapet er eid av Bilforum.
- (7) Cerebus mente at salget skjedde til underpris. Det krevde derfor ekstraordinær generalforsamling i selskapet for behandling av forslag om at selskapet skulle reise søksmål mot Fair Group Nordic med krav om reversering av transaksjonen. Generalforsamlingen ble avholdt 16. oktober 2023. Cerebus og VHV Invest gjorde gjeldende at Bilforum var inhabil og derfor ikke kunne delta i avstemningen over forslaget. Bilforum var uenig, og samtlige aksjeeiere deltok i avstemningen. Forslaget om å gå til søksmål mot Fair Group Nordic falt etter dette mot stemmene til Cerebus og VHV Invest.
- (8) På generalforsamlingen ble det opplyst at datterselskapene nå var blitt videresolgt til et annet selskap – Fair Nordic AS. Dette selskapet er eid med 1/3 hver av Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen. Cerebus krevde derfor ny ekstraordinær generalforsamling, denne gang med forslag om at selskapet skulle reise søksmål mot Fair Nordic med krav om reversering av transaksjonen.
- (9) Generalforsamlingen ble avholdt 15. november 2023. Cerebus og VHV Invest hevdet at Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen var inhabile og ikke kunne delta i avstemningen. De deltok imidlertid i avstemningen, og også dette forslaget om søksmål falt mot stemmene til Cerebus og VHV Invest.
- (10) Cerebus saksøkte etter dette selskapet, med påstand om at beslutningene på de to ekstraordinære generalforsamlingene var ugyldige fordi inhabile aksjeeiere hadde deltatt i

avstemningene. Det ble også krevd fastsettelsesdom for det innholdet beslutningene ville ha hatt dersom avstemningene hadde foregått på riktig måte.

(11) Oslo tingrett avsa 5. april 2024 dom, der domsslutningen lyder:

- «1. Vedtak nr. 4 fattet på Fair Group AS' generalforsamling 16. oktober 2023 er ugyldig.
2. Vedtak nr. 4 fattet på Fair Group AS' generalforsamling 16. oktober 2023 endres til å lyde slik:

‘Selskapet reiser søksmål mot Fair Group Nordic AS (tidligere Alfanor 23062 AS) med krav om reversering av hele innmattransaksjonen 23. august 2023, evt. tilbakeføring av ulovlig utbytte til aksjonær som transaksjonen medførte. X bemyndiges til å opptre for Fair Group AS under saken, herunder til å engasjere prosessfullmektig.’
3. Vedtak nr. 4 fattet på Fair Group AS' generalforsamling 15. november 2023 er ugyldig.
4. Vedtak nr. 4 fattet på Fair Group AS' generalforsamling 15. november 2023 endres til å lyde slik:

‘Fair Group AS reiser søksmål mot Fair Nordic AS, org.nr. 931 900 358, med krav om at Fair Group AS er eier av samtlige aktiva som ved avtale 23. august 2023 ble overdratt fra Fair Group AS til Fair Group Nordic AS (org.nr. 931 706 691) og som senere er overdratt videre til Fair Nordic AS. Det vil bli gjort gjeldende at ingen av overdragelsene er rettsgyldige overfor Fair Group AS. X bemyndiges til å opptre for Fair Group AS under saken, herunder til å engasjere prosessfullmektig.’
5. Fair Group AS dømmes til å erstatte Cerebus AS' sakskostnader på kroner 621 225 inkludert merverdiavgift, samt rettsgebyr, innen to uker etter forkynnelse av dommen.»

(12) Fair Group anket dommen. Borgarting lagmannsrett avsa 23. desember 2024 dom med slik domsslutning:

- «1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Fair Group AS til Cerebus AS 444 150 – firehundreogførtifiretusenetthundrefemti – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.»

(13) Fair Group har anket til Høyesterett over rettsanvendelsen og bevisbedømmelsen. Høyesteretts ankeutvalg har fremmet anken til behandling for rettsanvendelsen, men ikke bevisbedømmelsen.

Partenes syn på saken

(14) Den ankende parten – *Fair Group AS* – har i korte trekk argumentert slik:

- (15) Spørsmålet er om de tre aksjeeiernes interesser «kan være stridende mot selskapets» interesse, jf. aksjeloven § 5-3 fjerde ledd. Det må da først avklares hva som er selskapets interesse – i dette tilfellet av å ta ut søksmål. Deretter må det vurderes om noen av aksjeeierne har en vesentlig interesse i saken som kan stride mot selskapets interesse. Selv om ordlyden kan tyde på at terskelen for inhabilitet ikke er høy, indikerer forarbeidene og juridisk teori at det skal en del til. Dersom terskelen settes lavt, vil et mindretall kunne misbruke bestemmelsen til å kreve at selskapet tar ut utjenlige søksmål.
- (16) Vurderingen av om selskapet har interesse av å ta ut søksmål, må bygge på informasjonen som foreligger på tidspunktet for generalforsamlingen, ikke informasjon som er kommet til i etterkant. Informasjonsgrunnlaget på generalforsamlingen må dessuten være forsvarlig, jf. aksjeloven § 5-8 andre ledd.
- (17) Det er aksjeeierne selv som vurderer inhabilitetsspørsmålet. Domstolene bør være tilbakeholdne med å overprøve aksjeeiernes vurdering av hva som er i selskapets interesse.
- (18) Det var i dette tilfellet ikke gitt tilstrekkelig informasjon på generalforsamlingene om begrunnelsen for å reise søksmål. Det vil da være uforsvarlig å ta ut søksmål. Også uavhengig av hvilken informasjon som ble gitt, ville det ikke være i selskapets interesse å ta ut søksmål. Dette var særlig klart når det gjelder søksmål mot Fair Group Nordic, som da forslaget ble behandlet hadde videresolgt innmaten.
- (19) Fair Group AS har lagt ned slik påstand:
- «1. Fair Group AS frifinnes.
 2. Cerebus AS dømmes til å betale Fair Group AS sine sakskostnader for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett.»
- (20) Ankemotparten – *Cerebus AS* – har i korte trekk argumentert slik:
- (21) Aksjeloven § 5-3 fjerde ledd må forstås etter sin ordlyd. Terskelen for inhabilitet er derfor ikke høy dersom det først foreligger en vesentlig interesse hos en aksjeeier i den aktuelle saken. Verken forarbeider, juridisk teori eller reelle hensyn gir grunnlag for å fravike ordlyden.
- (22) Det kan ikke kreves at det tas stilling til hvilken beslutning selskapet er best tjent med – det er tilstrekkelig at aksjeeieren har en vesentlig interesse i saken som «kan» være i strid med selskapets interesse.
- (23) Bestemmelsen kan heller ikke forstås slik at inhabilitet forutsetter at den aksjeeieren som setter fram et forslag på generalforsamling om å reise søksmål, plikter å gi en nærmere begrunnelse. Et eventuelt brudd på en saksbehandlingsregel vil uansett ikke sette inhabilitetsregelen ut av spill.
- (24) Det er videre ikke dekning for et synspunkt om at domstolene skal utvise varsomhet ved prøvingen av vilkårene for inhabilitet.
- (25) Det er ubestridt at de tre aksjeeiernes eierposisjon i selskapene som ble foreslått saksøkt, innebar at de hadde en vesentlig interesse i saken. Ut fra det faktum lagmannsretten har lagt til grunn – at salget av innmaten skjedde til underpris – er det åpenbart at søksmål med

krav om reversering av transaksjonen var i selskapets interesse. Det forelå derfor inhabilitet.

(26) Cerebus AS har lagt ned slik påstand:

- «1. Anken forkastes.
2. Cerebus AS tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.»

Mitt syn på saken

Sakens problemstilling

- (27) Etter aksjeloven § 5-22 kan en aksjeeier reise søksmål med påstand om at en beslutning av generalforsamlingen er ugyldig, blant annet dersom den er blitt til på ulovlig måte. Videre følger det av aksjeloven § 5-24 andre ledd at retten, dersom det nedlegges påstand om det, kan endre beslutningen – avsi realitetsdom – hvis det innholdet beslutningen skulle ha hatt, kan fastslås.
- (28) Som det går fram av slutningen i tingrettens dom, har tingretten både kjent de omstridte beslutningene ugyldige og gitt dom for innholdet. Begrunnelsen for det siste er at dersom de aksjeeierne som er påstått inhabile – og som tingretten kom til var inhabile – holdes utenfor avstemningene, ville det vært flertall for de framsatte forslagene. Dette er ikke bestridt fra selskapets side. Heller ikke det innholdet tingretten – og lagmannsretten – under disse forutsetningene har gitt beslutningene, er angrepet.
- (29) Sakens problemstilling er derfor begrenset til om de tre aksjeeierne var inhabile til å delta i avstemningene. For den første ekstraordinære generalforsamlingen er det spørsmål om Bilforum var inhabil, mens det for den andre ekstraordinære generalforsamlingen er spørsmål om Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen var inhabile.
- (30) Utgangspunktet er klart nok: Hver aksje gir én stemme på generalforsamlingen, jf. aksjeloven § 5-3 første ledd første punktum. Det finnes ikke noen generell regel om at en aksjeeier som har en særlig tilknytning til saken som er til behandling, er inhabil. Dette avviker fra reguleringen for styremedlemmer, som er undergitt en generell inhabilitetsregel i aksjeloven § 6-27 første ledd. En aksjeeier kan derfor for eksempel delta i avstemning på generalforsamlingen i saker om selskapet skal inngå eller si opp en avtale med aksjeeieren. Hvorvidt en slik beslutning står seg, reguleres av aksjelovens materielle bestemmelser, ikke av inhabilitetsreglene.
- (31) Fra dette utgangspunktet er det gjort unntak for to sakstyper; avstemninger om søksmål og om ansvar, jf. aksjeloven § 5-3 fjerde ledd. Saken her gjelder avstemninger om å reise søksmål.

Vilkårene for inhabilitet etter aksjeloven § 5-3 fjerde ledd

Hva kan utledes av ordlyden?

(32) Aksjeloven § 5-3 fjerde ledd lyder slik:

«Ingen kan selv eller ved fullmektig eller som fullmektig delta i en avstemning på generalforsamlingen om søksmål mot seg selv eller om eget ansvar overfor selskapet, og heller ikke om søksmål mot andre eller om andres ansvar dersom han eller hun har en vesentlig interesse i saken som kan være stridende mot selskapets.»

- (33) Bestemmelsen skiller mellom på den ene siden saker om søksmål mot aksjeeieren selv eller om aksjeeierens eget ansvar, og på den andre siden saker om søksmål mot andre eller om ansvar for andre. I de førstnevnte tilfellene stilles det ingen ytterligere vilkår for inhabilitet. I saken her er det ikke spørsmål om å anlegge søksmål mot de aktuelle aksjeeierne, men mot selskaper de eide aksjer i. Inhabilitet er da avhengig av en konkret vurdering, nærmere bestemt av om aksjeeieren «har en vesentlig interesse i saken som kan være stridende mot selskapets».
- (34) Formuleringen tilsier at det først må vurderes om aksjeeieren har en vesentlig interesse i saken. Dersom det er tilfelle, må det vurderes om denne interessen kan stride mot selskapets interesse. I praksis må det derfor foreligge en særlig interesse hos aksjeeieren. Typetilfellet er at aksjeeieren har en økonomisk interesse utenfor selskapet – en egeninteresse – som trekker i en annen retning enn selskapsinteressen.
- (35) Dersom det er identifisert en slik særlig interesse, er det to kriterier som bestemmer terskelen for inhabilitet: Om interessen er *vesentlig*, og om den *kan* stride mot selskapets interesse.
- (36) Vesentlighetskravet betyr at den særlige interessen må være kvalifisert. Det er ikke bestridt at vesentlighetskravet er oppfylt i saken her gjennom de aktuelle aksjeeiernes eierinteresser i de selskapene som var foreslått saksøkt. Saken gir derfor ikke foranledning til å gå nærmere inn på dette vilkåret.
- (37) Det sentrale for denne saken er kan-kriteriet. Etter ordlyden er det altså ikke nødvendig at det *er* motstridende interesser – det er tilstrekkelig at det *kan* være det. Vilkåret innebærer at dersom det først foreligger en særlig interesse som er vesentlig, er terskelen for inhabilitet ikke høy.
- (38) Samtidig angir også ordet «kan» en nedre grense for inhabilitet. Kriteriet må etter min mening forstås slik at den særlige interessen både må være *egnet til* å stå i strid med selskapets interesse, og at det er *en reell mulighet for* at interessemotsetningen er til stede. Mer teoretiske interessemotsetninger må det ses bort fra.

Hva kan utledes av andre rettskilder?

- (39) Paragraf 5-3 fjerde ledd er en ren videreføring av aksjeloven 1976 § 9-3 femte ledd. Sistnevnte bestemmelse innsnevret inhabilitetsbestemmelsen i aksjeselskapsloven 1957 § 73 første ledd, som også omfattet rettshandler med aksjeeieren. Selskapet har vist til at det i forarbeidene til aksjeloven 1976 er uttalt at inhabilitetsregler «av denne type er

av tvilsom verdi», og at en må «være forsiktig med å sette ut av spill de personer hvis interesser selskapet skal fremme», jf. NUT 1970: 1 *Innstilling til lov om aksjeselskaper* side 128. Uttalelsene er imidlertid særlig knyttet til den begrensningen i inhabilitetsregelens virkeområde som ble foreslått og vedtatt for rettshandler med aksjeeieren, og sier derfor etter min mening lite om terskelen for inhabilitet etter den nye bestemmelsen. At saker om søksmål og ansvar samme sted er omtalt som saker av «tilspisset karakter», jf. side 129, gir heller ikke noe bidrag til tolkningen.

- (40) Aksjeloven 1976 var et resultat av nordisk samarbeid, og Danmark og Sverige har tilsvarende inhabilitetsregler for generalforsamlingen. Jeg er imidlertid ikke kjent med kilder fra disse landene som kaster lys over det nærmere innholdet av bestemmelsen på de punktene som er omtvistet i saken her.
- (41) Någjeldende aksjelov § 6-27 regulerer inhabilitet for styremedlemmer og daglig leder. Regelen er som nevnt ikke saklig begrenset til bestemte disposisjoner. Den gjelder dessuten ikke bare for avstemningen, men for hele behandlingen av saken. I tillegg er inhabilitetsvilkårene ulikt formulert. For styremedlemmer og daglig leder er spørsmålet om saken har slik særlig betydning for deres del eller for noen nærstående, at det må anses å foreligge en «fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken». Formuleringen tilsvarer den felles formuleringen for inhabilitet for styremedlemmer og aksjeeiere i aksjeselskapsloven 1957 § 73. Da reglene skilte lag i aksjeloven 1976, ble formuleringene ulike, uten at jeg kan se av forarbeidene at lovgiver med dette tok sikte på å etablere ulike vurderinger eller terskler.
- (42) Reglene i aksjeloven § 5-3 fjerde ledd og § 6-27 første ledd har likhetstrekk ved at det kreves en kvalifisert særinteresse. Ulike hensyn gjør seg likevel gjeldende. Styremedlemmer og daglig leder har et forvalteransvar for andres eierinteresser, mens aksjeeiere i utgangspunktet kan ivareta egne eierinteresser på generalforsamlingen. Forskjellen begrunner at inhabilitetsbestemmelsen for aksjeeiere er saklig begrenset til spørsmål om søksmål og ansvar. Det kan ikke utelukkes at også terskelen for å konstatere inhabilitet, er ulik.
- (43) Selskapet har vist til Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse HR-2001-556, som gjaldt spørsmål om inhabilitet for et styremedlem i en stiftelse. Stiftelsesloven 2001 § 37 første ledd har samme formulering som aksjeloven § 6-27 første ledd. Da uttalelsene fra kjæremålsutvalget gjelder inhabilitet for styremedlemmer, og dessuten en annen lov, har jeg vanskelig for å se at avgjørelsen har noen særlig overføringsverdi til vår problemstilling.
- (44) Jeg kan heller ikke se at juridisk teori har gått nærmere inn på de spørsmålene som står sentralt i saken her, ut over det jeg allerede har vist til i ordlyd og andre kilder.
- (45) Formålet med inhabilitetsregelen er først og fremst å hindre at aksjeeiere misbruker sin posisjon til å berike seg selv på selskapets og de øvrige aksjeeiernes bekostning. Slikt misbruk kan bare skje dersom aksjeeieren alene eller sammen med andre har flertall på generalforsamlingen. Bestemmelsen utgjør derfor en del av lovens mindretallsvern. Dette vernet har en side til tilliten til forretningslivet – det skal være attraktivt å investere i aksjer også uten at en kommer i flertallsposisjon.

- (46) Et sterkt vern for mindretallet vil på den annen side kunne gjøre det mindre attraktivt å være i flertallsposisjon, særlig dersom regelen åpner for misbruk fra mindretallets side. Selskapet har pekt på at dersom terskelen for inhabilitet settes lavt, vil et mindretall kunne tvinge gjennom utjenlige søksmål til skade for selskapet. Dette tilsier at det bør gjelde en viss terskel for inhabilitet.
- (47) Det er i første omgang opp til lovgiver å balansere disse hensynene, noe § 5-3 fjerde ledd må ses som et uttrykk for. Men også den nærmere forståelsen og anvendelsen av bestemmelsen vil måtte ha en slik balanse for øye.

Fastleggingen av om det foreligger motstridende interesser

- (48) Selskapets anførsler knytter seg særlig til hvordan det skal fastlegges om det foreligger interessemotstrid.
- (49) Jeg minner om at det ikke kreves at det *er* motstridende interesser – det er tilstrekkelig at det *kan* være det.
- (50) Følgelig kan jeg ikke se at det i inhabilitetsvurderingen skal tas stilling til hva som i det konkrete tilfellet er i selskapets *beste* interesse – hva selskapet er best tjent med. Ved spørsmål om å anlegge søksmål kan det være både omstridt og usikkert hvilken prosessrisiko som foreligger, og hvor hensiktsmessig det er å løse den aktuelle tvisten gjennom domstolene. Dette er det imidlertid opp til generalforsamlingen å ta stilling til gjennom behandlingen av forslaget, der kun de aksjeeierne som ikke er inhabile, deltar i avstemningen, men der samtlige aksjeeiere kan møte og opplyse saken. En aksjeeier med en særlig interesse i at et søksmål ikke fører fram, unngår med andre ord ikke inhabilitet ved å hevde at et søksmål vil ha høy prosessrisiko eller vil være lite hensiktsmessig.
- (51) For inhabilitetsvurderingen er det tilstrekkelig med en langt enklere og mer overordnet kartlegging av interessene. Når det gjelder selskapets interesse, er det i rettspraksis vist til selskapets formål, drift og egenart for øvrig som sentrale momenter, jf. Rt-2013-241 avsnitt 48. For et aksjeselskap med økonomisk vinning som formål kan jeg imidlertid ikke se at hva som er selskapets interesse, byr på utfordringer når det er spørsmål om å anlegge et søksmål som pretenderer å gi selskapet en økonomisk fordel hvis det fører fram. Dersom en aksjeeier har en økonomisk egeninteresse i saken som tilsier at aksjeeieren er tjent med at søksmålet ikke fører fram, vil det derfor i utgangspunktet foreligge inhabilitet.
- (52) Som jeg har vært inne på, er det naturlig å forstå kan-kriteriet slik at aksjeeierens særlige interesse både må være egnet til å stride mot selskapets interesse, og at det må være en reell mulighet for at en interessekonflikt vil oppstå. Det siste vil kunne gi et visst vern mot misbruk av bestemmelsen, i tilfeller der det er klart at muligheten for interessekonflikt er teoretisk og ikke reell.
- (53) Det jeg har gjennomgått om grunnlaget for å konstatere inhabilitet, får også betydning for hvilke krav som kan stilles til saksbehandlingen på generalforsamlingen. Det er nok så lempelige vilkår for å sette fram forslag til beslutning på generalforsamlingen, jf. aksjeloven § 5-11. I tillegg kommer et alminnelig krav til forsvarlig behandling, jf. aksjeloven § 5-8 andre ledd. Jeg kan – som et klart utgangspunkt – ikke se at den

omstendighet at det er reist spørsmål om inhabilitet, vil innebære andre og strengere krav til informasjonsgrunnlaget for forslaget enn hva som ellers gjelder.

- (54) Spørsmålet om inhabilitet vil måtte behandles som en egen sak på generalforsamlingen. Den påstått inhabile vil kunne opplyse saken, og det er antatt at han eller hun kan delta i denne avstemningen, jf. Mads Henry Andenæs mfl., *Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper*, 3. utgave 2016, side 275. Det er aksjeeieren selv som best kjenner til egne særlige interesser i saken. Det er derfor ingen grunn til at manglende opplysning på generalforsamlingen på dette punktet skal ha betydning for inhabiliteten. Det vil altså foreligge inhabilitet også om den særlige interessen er skjult.
- (55) Også spørsmålet om inhabilitet må behandles på en forsvarlig måte, jf. aksjeloven § 5-8 andre ledd. Dersom spørsmålet ikke er behandlet på en fullgod måte, vil følgen imidlertid ikke være at en inhabil aksjeeier likevel kan delta i avstemningen. Det avgjørende er om aksjeeieren reelt sett var inhabil, ut fra faktum på tidspunktet for generalforsamlingen, ikke ut fra hvilken informasjon som forelå eller hvordan spørsmålet er behandlet.
- (56) Selskapet har også, med henvisning til HR-2016-1439-A avsnitt 96, gjort gjeldende at domstolene må vise tilbakeholdenhet i prøvingen av om det kan foreligge interessemotstrid. Jeg er ikke enig i det. Det er ikke tale om å prøve innholdet av en beslutning som er basert på et forretningsmessig skjønn, men om aksjelovens saksbehandlingsregler er fulgt.

Sammenfatning

- (57) Inhabilitetsregelen i aksjeloven § 5-3 fjerde ledd andre alternativ krever en konkret vurdering. Det må først identifiseres en særlig interesse hos aksjeeieren, som må være kvalifisert – «vesentlig». Deretter må det tas stilling til om denne interessen «kan» stride mot selskapets, det vil si om den er egnet til og har en reell mulighet for å stride mot selskapets interesse. Dette betyr i praksis at dersom det først foreligger en vesentlig særlig interesse hos en aksjeeier i den aktuelle saken, skal det lite til før aksjeeieren er inhabil.
- (58) Det er ikke nødvendig å ta stilling til hva som er den beste løsningen for selskapet. Dersom spørsmålet er om selskapet skal ta ut søksmål, er det derfor ikke nødvendig å ta stilling til om selskapet alt i alt er tjent med å ta rettslige skritt. Det er det opp til generalforsamlingen å avgjøre. Det vil normalt være tilstrekkelig for å konstatere inhabilitet at aksjeeieren har en vesentlig egeninteresse i at et søksmål ikke fører fram.

Forelå det inhabilitet i saken her?

- (59) Beslutningen på den første ekstraordinære generalforsamlingen gjaldt spørsmålet om selskapet skulle ta ut søksmål mot Fair Group Nordic med krav om reversering av kjøpet av innmaten i selskapet. Fair Group Nordic er heleid av Bilforum. Det er ubestridt at Bilforums posisjon i Fair Group Nordic betyr at Bilforum har en vesentlig interesse i saken. Det er tale om en særlig interesse, forskjellig fra selskapets. Jeg legger til at situasjonen ligger nær første alternativ i § 5-3 fjerde ledd, da interessen knyttet til et heleid

datterselskap ikke stiller seg veldig ulikt fra om det var Bilforum selv som var foreslått saksøkt.

- (60) Det er videre tale om en interesse som kan stride mot selskapets interesse. Slik denne saken ligger an, finner jeg det tilstrekkelig å vise til at søksmålet som var foreslått tatt ut, hadde til formål å reversere en transaksjon som pretendere å ha skjedd til underpris, og at Bilforums eierposisjon i selskapet som var foreslått saksøkt, betyr at Bilforum har en vesentlig interesse i at et søksmål ikke fører fram. Det er med andre ord ikke nødvendig å ta prejudisiell stilling til om overføringen av innmaten i selskapet faktisk skjedde til underpris, og om en reversering av transaksjonen alt i alt er i selskapets beste interesse, slik lagmannsretten har gjort. Om det er hensiktsmessig å ta ut søksmål, er et spørsmål som tilligger generalforsamlingen sammensatt på lovlig måte.
- (61) Det var opplyst på den første generalforsamlingen at innmaten var videresolgt til et nytt selskap – Fair Nordic. Jeg kan imidlertid ikke se at dette med nødvendighet innebærer at et søksmål ville være forfeilet. Hensiktsmessigheten av å gå til søksmål mot Fair Group Nordic – eventuelt i forening med søksmål mot Fair Nordic – er som nevnt et spørsmål som ligger til generalforsamlingen.
- (62) Beslutningen på den *andre* ekstraordinære generalforsamlingen gjaldt spørsmålet om selskapet skulle ta ut søksmål mot Fair Nordic. Aksjene i Fair Nordic eies av Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen med 1/3 hver. Også en slik eierandel innebærer etter min mening en særlig interesse av vesentlig størrelse, i hvert fall når aksjeeiernes eierandeler i Fair Nordic – som her – er markert høyere enn i selskapet. For Bilforums del er eierandelen i Fair Nordic 33 prosent, mens den er 25 prosent i Fair Group. Det er da heller ikke bestridt at vilkåret om vesentlig interesse er oppfylt.
- (63) På samme måte som når det gjelder forslaget om søksmål på den første generalforsamlingen, har Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen gjennom sine eierandeler en vesentlig egeninteresse i utfallet av et søksmål, nærmere bestemt at et søksmål mot Fair Nordic ikke fører fram. I saken her er det tilstrekkelig for å konstatere at disse aksjeeierne har en vesentlig interesse som kan stride mot selskapets interesse.

Konklusjon og sakskostnader

- (64) Jeg har etter dette kommet til at Bilforum var inhabil til å delta i avstemningen på den første ekstraordinære generalforsamlingen, og at Bilforum, Chaa Holding og Opes Gruppen var inhabile til å delta i avstemningen på den andre ekstraordinære generalforsamlingen. Anken skal derfor forkastes.
- (65) Jeg kan ikke se at det er grunn til å gjøre unntak fra utgangspunktet om at den parten som har vunnet saken, har rett til å få dekket sine sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første og tredje ledd. Kravet fra Cerebus er på 320 040 kroner eksklusiv merverdiavgift. Kostnadene er rimelige og nødvendige, og kravet tas til følge, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Cerebus har ikke fradragsrett for merverdiavgift, slik at samlet krav utgjør 400 050 kroner.

(66) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Fair Group AS til Cerebus AS 400 050 – firehundretusenogfemti – kroner innen to uker fra forkynnelse av dommen.

(67) Dommer **Poulsen:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(68) Dommer **Sivertsen:** Likeså.

(69) Dommar **Høgetveit Berg:** Det same.

(70) Dommer **Falch:** Likeså.

(71) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Fair Group AS til Cerebus AS 400 050 – firehundretusenogfemti – kroner innen to uker fra forkynnelse av dommen.